No. 76. 1840.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 25 Junij.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad Breda, brengen bij deze naar aanleiding van een daartoe ontvangen besluit van Z. Exc. den Heere Staatsraad Gouverneur dezer Provincie van den 15. Junij 1840 C N°. 17 (*Provinciaalblad N°. 99*), ter kennisse van de belanghebbenden, dat de in vordering der Grondbelasting, welke bij Z. H. E. G. besluit van den 31sten Januarij jl. C. N°. 4, slechts voorloopig voor de eerste zes maanden van het loopende dienstjaar was bepaald, voor de wederhelft van dat jaar, op gelijken voet zal plaats hebben, met opmerking tevens, dat de nota op het aanslagbiljet voorkomende, wegens de inneming dier belasting voor slechts *zes maanden*, alsnu moet beschouwd worden, als vervallen, als zijnde de geheele aanslag verschuldigd, waarvan de quota's voor dien termijn bij elk verschenen een twaalfde gedeelte mede zullen moeten worden gekweten, op poene van anderzins daartoe te worden geconstringeerd.

Breda, den 22. Junij 1840.

DE ROY, vr.

Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21sten Junij.

De kamer der afgevaardigden is nog zaturdag ll. vergaderd geweest; doch slechts een vijftigtal leden waren opgekomen, die zich met een rapport op petitien hebben bezig gehouden. De pairs hebben nog een aantal wetten te behandelen, alvorens tot de discussie van het budget te kunnen overgaan, zoodat de sluiting der kamers waarschijnlijk nog niet in de eerste dagen zal plaats hebben. De meeste gedeputeerden hebben inmiddels reeds Parijs verlaten. Zij zijn, naar men zegt, van wege de ministers onderrigt geworden, dat zij waarschijnlijk in de eerste helft van december weder zullen bijeen geroepen worden, op welk tijdstip de lijkplegtigheden voor *Napoleon* moesten gevierd worden, waarbij men wenschte dat de kamers tegenwoordig waren.

— De *Courrier Français* heeft zich genoopt gevoeld een loopend gerucht tegen te spreken, omtrent het eerstdaags in 't ministerie komen van den heer *Odillon Barrot*.

— Onze gezant te Londen, de heer *Guizot*, heeft bij eene telegraphische depeche het berigt naar herwaarts overgemaakt, dat het eerste artikel van het voorstel des heeren *Stanley*, in comité met 296 tegen 289 stemmen verworpen is.

— De beide zusters van *Cabrera* en de vrouw van den gewezen intendant-generaal van het karlistisch leger in Navarre, *Labandero*, die onlangs op de spaansche grenzen aangehouden werden, zijn door Lijon gekomen, naar Bourg bestemd, welke plaats het gouvernement haar tot verblijf aangewezen heeft.

Van den 22. — De maarschalk *Valée* heeft de volgende telegraphische depeches aan den oorlogsminister overgemaakt:

» Miliana, 8 junij.

» Het leger heeft heden bezit van Miliana genomen. — *Abd-el-kader*, die ter hoogte van de stad stelling genomen had, heeft slechts flaauwen weerstand geboden. Hij heeft de stad in brand gestoken. Ik laat de aangerigte schade herstellen en versterk de plaats. Ik zal mijne operatien binnen drie dagen voortzetten."

» Teneah de Mouzaia, den 11den.

» Het leger is het dal van de Cheliff tot op de hoogte van Medeah doorgetrokken. — De Emir heeft ons verscheidene malen met eene aanzienlijke magt aangevallen, doch is telkens afgewezen. — Heden, heb ik aan de zuidelijke zijde de Teniah van Mouzaia bezet, in 't gezigt der geheele magt van *Abd-el-kader*. Onze achterhoede is met hevigheid aangevallen geworden, maar alle beschikkingen waren genomen om den vijand af te slaan. Een bloedig en roemrijk gevecht heeft er plaats gehad; de vijand is met de bajonet overhoop geworpen, en na een aanzienlijk verlies geleden te hebben, afgetrokken. Wij hebben 12 à 15 dooden en 260 gekwetsten gehad. — Ik zet mijne bewegingen voort om Medeah en Miliana van al het noodige te voorzien."

— Eene andere depeche, over de spaansche zaken, uit Baijonne van den 21sten, meldt, dat de constitutionele generaal *Tiquero* den 17den het fort Carazo, waar *Balmaseda* zijn krijgsvoorraad en buit had verzameld, bemagtigd had; het garnizoen was het met de wapenen ontkomen.

— Ter beurze van heden (22 junij) waren genoteerd: 5 pCt. 117,15; 3 pCt. 84,70; Nap. r. 104,20; Sp. Ardoin 27⅝; Rom. L. 104.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, den 19den Junij.

De *Staats-Courant* bevat twee officiele documenten, welke door den overleden monarch op den dag van zijn overlijden aan zijn zoon, den tegenwoordigen koning, overhandigd werden en die deze bevolen heeft dat openbaar zouden gemaakt worden. Beide stukken zijn van den 1sten December 1827 en van de eigen hand des konings. In den brief welke de toezending dier stukken aan het staats-ministerie vergezelt, zegt de thans regerende koning onder anderen:

» Ik bidde God, den bestuurder der harten, dat hij de liefde des volks, die *Frederik Wilhelm den Derde* in de dagen des gevaars ondersteund, zijnen ouderdom vertroost, en de bitterheid des doods voor hem verzacht heeft, op mij, zijnen zoon en opvolger, doe overgaan, die, met de hulp des Allerhoogsten, vast besloten ben, in de voetstappen mijns vaders te treden. Mijn volk smeeke met mij om het behoud van de zegeningen des vredes, van dat dierbare kleinood, dat hij in het zweet zijns aanschijns voor ons verworven, en met getrouwe vaderland bewaard heeft. Dat weet ik, — mogt dit kleinood immer in gevaar komen — hetgeen God verhoede — dan verheft zich *mijn* volk als *één* man op *mijne* stem, gelijk *zijn* volk zich op *zijne* roepstem verhief.

» Zulk een volk is waardig en vatbaar om koninklijke woorden te vernemen, gelijk die, welke hier volgen; en zal beseffen dat ik het begin mijner regering met geene schoonere daad kan kenmerken, dan met de openbaarmaking derzelven."

De beide vermelde stukken luiden als volgt:

Mijn uiterste wil.

» Mijn tijd is vol onrust, mijne hoop is in God. Aan uwen zegen, Heer! is alles gelegen! Verleen mij dien thans bij dit werk.

» Wanneer deze mijn uiterste wil onder het oog van mijne innig geliefde kinderen, van mijne dierbare *Augusta*, en van mijne overige beminde bloedverwanten zal komen, dan ben ik niet meer onder hen en behoor tot de afgestorvenen. Mogen zij dan, bij het zien van het hun welbekende opschrift: *Denk aan de afgestorvenen*, ook in liefde aan mij denken!

» God moge mij een barmhartige en genadige regter zijn, en mijnen geest, dien ik in Zijne handen bevele, opnemen. Ja, Vader, in Uwe handen beveel ik mijnen geest! In eene andere wereld zult Gij ons allen weder vereenigen, mogt Gij ons, in Uwe genade, des waardig vinden, om den wil van Christus, Uwen lieven Zoon, onzen Heiland, amen!

» Zware en harde beproevingen heb ik naar Gods wijzen raad moeten doorstaan, zoo wel in mijne bijzondere betrekkingen (vooral toen Hij mij voor zeventien jaren ontnam, wat mij het liefste en dierbaarste was), als door de gebeurtenissen, die mijn dierbaar vaderland zoo fel getroffen hebben. Maar daarentegen heeft God — eeuwige dank zij Hem daarvoor toegebragt — mij ook heerlijke, heugelijke en streelende gebeurtenissen laten beleven. Onder de eersten, reken ik vooral den roemrijk geëindigden strijd in de jaren 1813, 1814 en 1815, waaraan het vaderland zijn herstel te danken heeft. Onder de laatsten, de heugelijke en streelende, reken ik bijzonder de hartelijke liefde en gehechtheid en het vertrouwen der

opvoeding mijner kinderen; alsmede de bijzondere en onverwachte schikking Gods, dat Hij mij, nog in gevorderden leeftijd, eene levensgezellin geschonken heeft, die ik mij verpligt acht openlijk te erkennen als een toonbeeld van getrouwe en teedere gehechtheid.

» Mijnen waren, opregten en laatsten dank breng ik aan allen, die den Staat en mij met beleid en trouw gediend hebben.

» Mijnen waren, opregten en laatsten dank aan allen, die met liefde, trouw en persoonlijke genegenheid aan mij gehecht waren.

» Ik vergeef aan alle mijne vijanden, ook aan die, welke — God dank slechts zeldzaam met eenig gevolg — door schampere redenen, geschriften, of door opzettelijke vervalschte voorstellingen, getracht hebben mij van het vertrouwen van mijn volk, mijnen grootsten schat, te berooven."

Op u, mijne lieve *Fritz*, gaat de last der regering, met het geheele gewigt harer verantwoordelijkheid, thans over. Door de stelling, welke ik u, met betrekking tot de regerings-aangelegenheden, aangewezen had, zijt gij meer dan menig ander troonsopvolger daartoe voorbereid geworden. Aan u is het thans, mijne billijke hoop en de verwachtingen des vaderlands te vervullen — ten minste daarnaar te streven. Uwe beginselen en gevoelens strekken mij ten waarborg, dat gij een vader uwer onderdanen zijn zult.

» Wacht u voor de zoo algemeene zucht tot nieuwigheden; wacht u voor onuitvoerlijke theorien, waarvan er thans zoo ontelbare uitgevent worden; — maar wacht u tevens voor eene bijna even schadelijke, overdrevene gehechtheid aan het oude. Want alleen, wanneer gij deze klippen weet te vermijden, kunt gij waarachtig nuttige verbeteringen tot stand brengen.

» Het leger is thans in een buitengemeen goeden toestand. Het heeft, sedert zijne reorganisatie, aan mijne verwachtingen, zoo in den oorlog als in den vrede, beantwoord. Mogt het steeds zijne hooge bestemming voor oogen hebben; maar mogt het vaderland ook nooit vergeten, wat het aan hetzelve schuldig is.

» Verzuim niet, de eendragt onder de Europesche mogendheden, zoo veel in u is, te bevorderen; boven alles echter mogen Pruissen, Rusland en Oostenrijk zich nooit van elkander scheiden; hun verbond is te beschouwen als de hoeksteen van het groote Europesche bondgenootschap.

» Mijne innig geliefde kinderen geven mij *allen* grond om te verwachten, dat zij steeds streven zullen, zich door een nuttigen, werkzamen, zedelijk, reinen en godvruchtigen levenswandel te onderscheiden; want alleen deze brengt zegen aan, en nog in mijne laatste uren zal deze gedachte mij troost verleenen.

» God behoede en bescherme het dierbare vaderland.

» God behoede en bescherme ons huis, nu en altoos.

» Hij zegene u, mijn lieve zoon en uwe regering. Hij verleene u kracht en verstand daartoe en schenke u brave getrouwe raadslieden en dienaren, en gehoorzame onderdanen. Amen!"

In publiek gemaakte documenten wordt van de beschikking van den Monarch over zijne nalatenschap geen gewag gemaakt. Thans verzekert men, dat daaromtrent door hem bepaald is, dat de nu regerende koning vijf millioen daalders erven zou, en dat aan de gezamenlijke overige kinderen eene som van vijf millioen daalders zoud te beurt vallen, terwijl de vorstin eene som van driemaal honderd en vijftigduizend rijksdaalders, benevens het landgoed Erdmansdorff in Silezie erlangt, aan de armen der residentie honderdduizend rijksdaalders, en aan die van Potsdam en Charlottenburg insgelijks beduidende sommen vermaakt zijn.

Frankfort den 19den. — HH. MM. de Keizer en de Keizerin van Rusland, benevens de Grootvorst troonopvolger en de Grootvorstin *Olga* zijn in den avond van den 18den, aan boord den stoomboot *de Kroonprinses van Pruissen*, te Koblenz aangekomen en hebben dadelijk de reis naar Ems voortgezet. De keizer zal daar slechts korten tijd verblijven; de keizerin omtrent twee maanden, en de grootvorst zou denkelijk eerlang naar Kopenhagen reizen, om de krooning van Z. M. den koning van Denemarken bij te wonen.

Men zegt dat de koning van Pruissen eerlang de Rijnprovincien zal bezoeken. — De Prins van Pruissen (zoo wordt thans 's konings oudste broeder, de vermoedelijke troonopvolger genoemd) wordt in Julij te Ems verwacht.

— Brieven uit Konstantinopel tot den 3den Junij melden, dat de Porte besloten had, eene commissie naar Servie te zenden, om den staat van zaken aldaar te onderzoeken. — Den 31sten was, door het lossen van het geschut bekend gemaakt, dat er eene turksche prinses, eerste dochter van den Sultan, geboren was.

ENGELAND.

LONDEN, den 21sten Junij.

Eergisteren heeft het huis in comité beraadslaagd over het voorstel van lord *Stanley*, betreffende de herziening der kiezerslijsten van Ierland. Lord *Morpeth* stelde als amendement op het eerste artikel voor, dat de tegenwoordige kiezers hun regt zouden behouden, en alleen een nader onderzoek zou plaats hebben omtrent diegenen wier regt inmiddels betwist mogt worden. Eene meerderheid van 7 stemmen verklaarde zich voor deze verandering, waardoor de geheele strekking van het voorstel krachteloos wordt en de bestaande misbruiken ten deze gehandhaafd blijven. Deze uitslag heeft bij alle onpartijdigen een smartelijken indruk gemaakt.

— Gisteren is het regtsgeding wegens den moord van lord *W. Russell* afgeloopen. De huisknecht van den overledene, zekere *Courvoisier*, welke te dier zake in regten betrokken was, is door de gezworenen schuldig verklaard en ter dood veroordeeld. Na zijne onschuld hardnekkig volgehouden te hebben, heeft hij, vóór de uitspraak van het vonnis, aan zijnen verdediger zijne schuld bekend.

— De graaf *de Survilliers*, *Joseph Bonaparte* bevindt zich hier ernstig ziek, zoodat men de hulp van den beroemden geneesheer sir *Henrij Halford* heeft moeten inroepen. Zijn neef, Prins *Louis Napoleon*, past hem met groote zorg op.

— Gisteren waren de 3 per cent gec. resc. 91¾; Ned. 2½ per cent 54¾.

BELGIE.

BRUSSEL, den 22sten Junij.

De senaat heeft, met eenparigheid, de voorgestelde gewijzigde wet omtrent de amnestie aangenomen, alsmede, insgelijks met eenparigheid, de voordragt tot aankoop der enclaven aan het domein van Laeken; daarop heeft de senaat de discussie over de overzeesche stoombootvaart geopend.

— De *Commerce Belge* vermeldt, dat de minister van financien aan den administrateur der schatkist de noodige aanschrijving gedaan heeft, om ter beschikking van het Nederlandsch gouvernement te houden de som van *f* 5,200,000 fr. (*f* 2,500,000) voor de halfjarige intrest, vervallende den 30sten aanstaande.

— Bij gelegenheid der algemeene processie op den H. Sacramentsdag ll. zondag, is de officier van een der wachtposten in groot gevaar gekomen, van door het volk mishandeld te worden, omdat hij, bij het voorbij trekken van den optogt, zijne manschappen met het geweer in den arm liet staan, in plaats van hen hetzelve te doen presenteren.

— Op den spoorweg van Brussel naar Luik heeft ll. zondag weder een ongeluk plaats gehad, zijnde de machinist, door voorover te bukken, van den stoomwagen gevallen en onder denzelven verbrijzeld geworden.

— De bekende *Barthels* staat thans aan het hoofd van een nieuw blad, *le Patriote Belge*, 't welk zijne vorige bladen in buitensporigheid nog schijnt te zullen overtreffen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 24sten Junij.

De *Staats-Courant* hield gisteren, een tweede viertal wetten, omtrent de veranderingen der artikelen 98, 6, 7, 11 en 134, 30 en 32, en 60 der grondwet. Deze veranderingen houden het volgende:

Het 98ste artikel der grondwet van het koningrijk der Nederlanden, geplaatst in haar derde hoofdstuk, *Van de Staten-Generaal*, en wel in de vierde afdeeling, *Beschikkingen aan beide kamers gemeen*, niet langer van toepassing kunnende zijn, wordt verklaard te zijn vervallen.

Het 6de artikel der grondwet van het koningrijk der Nederlanden, geplaatst in haar eerste hoofdstuk, *Van het Rijk en deszelfs inwoners*, wordt veranderd als volgt:

» De oefening van het stemregt in de steden en ten platten lan-
» de, zoo wel als de bevoegdheid om deel te nemen aan de pro-
» vinciale en plaatselijke besturen, wordt bij de wet geregeld."

Het daarop volgende 7de artikel der grondwet van het koningrijk der Nederlanden wordt verklaard te zijn vervallen.

Het 11de artikel der grondwet van het koningrijk der Nederlanden, in hetzelfde hoofdstuk geplaatst, wordt veranderd als volgt:

» Ieder is zonder onderscheid van rang en geboorte, tot alle amb-
» ten en bedieningen benoembaar, behoudens hetgeen betrekkelijk
» de zamenstelling der Provinciale Staten, bij het 4de hoofdstuk is
» bepaald"

Het 134ste artikel der grondwet van het koningrijk der Nederlanden, geplaatst in haar 4de hoofdstuk, *Van de Staten Provinciaal*, en wel in de eerste afdeeling van dat hoofdstuk, *Van de zamenstelling der Staten van de Provincien*, wordt veranderd als volgt:

» De openvallende plaatsen in de kiezers-kollegien worden ver-
» vuld bij meerderheid van stemmen der gezeten Burgeren, eene
» zekere in iedere stad bij de wet te bepalen som betalende in de be-
» schrevene middelen, doorover brengt elk der Burgeren eens in
» het jaar zijne stem uit, bij behoorlijk geteekende en gesloten
» briefjes, die aan de huizen opgehaald worden van wege de Re-
» gering."

Het 30ste artikel der grondwet van het koningrijk der Nederlanden, geplaatst in haar tweede hoofdstuk, *Van den Koning*, en wel in de tweede afdeeling, *Van het inkomen der Kroon*, wordt veranderd als volgt:

» De Koning geniet uit 's lands kas, een jaarlijksch inkomen van
» *f* 1,500,000."

Het 52ste artikel der grondwet van het koningrijk der Nederlanden, in dezelfde afdeeling geplaatst, wordt veranderd als volgt:

» Den Koning worden tot deszelfs gebruik, zomer- en winterverblijven in gereedheid gebragt, voor welker onderhoud echter niet meer dan ƒ 50,000 jaarlijks ten laste van den lande kunnen worden gebragt."

Het 60ste artikel der grondwet van het koningrijk der Nederlanden, geplaatst in haar tweede hoofdstuk, *Van den Koning*, en wel in de zesde afdeeling, *Van de magt des Konings*, zal met de navolgende slot-bepaling worden vermeerderd:

» Aan de Staten-Generaal zullen, in den aanvang van elke gewone zitting, worden medegedeeld de laatst ingekomene staten van ontvangsten en uitgaven, van opgemelde volkplantingen en bezittingen.

» Het gebruik van het batig slot, beschikbaar ten behoeve van het moederland, wordt bij de wet geregeld."

Heden behelst de *Staats-courant* een tweetal ontwerpen, houdende de volgende veranderingen in de artikelen 122 tot 128 en in artikel 133 der grondwet.

Art. 2. De artikelen 122, 123, 125 en 126 der Grondwet van het Koningrijk der Nederlanden, geplaatst in haar derde hoofdstuk, *Van de Staten-Generaal*, en wel in de zesde afdeeling, *Van de begrooting der uitgaven van het Rijk*, worden vervallen verklaard.

Achter het 121 artikel der Grondwet wordt het navolgende nieuwe artikel geplaatst:

» De gemelde begrooting wordt telkens voor den tijd van twee jaren vastgesteld, en een jaar vóór den afloop van dien termijn worden de nieuwe staats-uitgaven door den Koning voorgedragen, welke aldus eenmaal vastgesteld zijnde, gedurende dien tijd blijven voortduren, ten ware inmiddels in dezelve door eene nieuwe wet veranderingen gemaakt mogten worden."

Het 124ste artikel der Grondwet, in hetzelfde hoofdstuk geplaatst, wordt veranderd als volgt:

» De staats-inkomsten worden tevens voor gelijken tijd van twee jaren bij de wet geregeld en blijven, eenmaal vastgesteld zijnde, gedurende dien tijd voortduren, ten ware inmiddels in dezelven door eene nieuwe wet, veranderingen gemaakt mogten worden."

Het 127ste artikel der Grondwet, in hetzelfde hoofdstuk geplaatst, wordt veranderd als volgt:

» De uitgaven voor ieder Departement van algemeen bestuur, maken een afzonderlijk hoofdstuk der algemeene begrooting uit."

» Elk dezer hoofdstukken wordt bij eene afzonderlijke wet voorgedragen en vastgesteld."

» De penningen, voor een Departement toegestaan kunnen alleenlijk en bij uitsluiting worden gebruikt voor uitgaven tot dat Departement behoorende, zoodat geene som kan worden overgeschreven van het eene hoofdstuk van algemeene bestuur op een ander dan met gemeen overleg der Staten-Generaal."

Het daarop volgend artikel 128 wordt veranderd als volgt:

» De Koning doet jaarlijks aan de Staten-Generaal een uitvoerig verslag geven van het gebruik der geldmiddelen, de ontvangsten en uitgaven van ieder afgeloopen dienstjaar door de Algemeene Rekenkamer afgesloten zijnde, wordt de alzoo afgesloten rekening, welke zoowel de ontvangsten als de uitgaven moet bevatten, jaarlijks aan de Staten-Generaal medegedeeld."

Het 133ste artikel der Grondwet van het Koningrijk der Nederlanden, geplaatst in haar vierde hoofdstuk, *Van de Staten der Provinciën*, en wel in de eerste afdeeling, *Van de zamenstelling der Staten van de Provinciën*, wordt veranderd als volgt:

» In alle steden worden ingevoerd kiezers-collegien, zij worden eenmaal in het jaar door de Regering bijeengeroepen, alleenlijk tot het bepaalde einde, om de vaste plaatsen, ten gevolge der bij de wet vastgestelde periodieke aftreding der leden openvallende, of wel door overlijden of anderzins opengevallen, door bevoegde personen te vervullen."

— Gisteren avond werden HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* uit Berlijn, op Hoogstderzelver buitenverblijf het *Huis ter Paauw*, terugverwacht.

— Men verneemt dat het Z. M. heeft behaagd, den eersten kapitein ingenieur *Merkes*, adjudant van Z. K. H. den Prins Veldmaarschalk, tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw te benoemen.

— Uit 's Hage verneemt men dat het Z. M. behaagd heeft de concessie te teekenen waarbij de voortzetting van den spoorweg tot Rotterdam vergund wordt.

— Uit Nijmegen meldt men, dat de kapitein *Scott*, van de stoomboot *de Stad Keulen*, zich in hooger beroep heeft voorzien van het tegen hem op den 19den te voren door de regtbank te Nijmegen gewezen vonnis, zoodat deze zaak nu voor het provinciaal hof van Gelderland ter behandeling zal worden gebragt.

— Naar men verneemt, heeft het stedelijk bestuur te 's Hage, uithoofde van plaatselijke en andere gewigtige redenen, besloten, voortaan de om de twee jaren gehouden wordende Tentoonstellingen, niet meer, zooals tot hiertoe gebruikelijk was, in de maand September, maar in de maand Mei te doen plaats hebben. Wat de aanstaande Tentoonstelling betreft, zullen de bijdragen daartoe vóór half April 1841 aan de commissie moeten worden ingezonden.

— De heer *D. van den Bosch*, hoofd-machinist van de koninklijke marine te Rotterdam, heeft dezer dagen octrooi gevraagd op eene uitvinding, welke aan stoommachinen, door middel van eene bijzondere soort van zuigers, nagenoeg een derde deel meer kracht moet geven, zonder meer plaats of sterker gespannen stoom te behoeven; ook om stoomketels daar te stellen, die niet alleen minder aan brandstof zullen kosten, maar ook kleiner en ligter zijn; een en ander moet mede op stoomwagens toepasselijk wezen.

ENGELAND.

Het liet zich niet zoo ras nog voorzien, dat men in Engeland het revolutionnaire, republikeinsche, koningmoordende Frankrijk zoo spoedig op den voet zou gevolgd hebben; slechts zoo veel liet zich vooraf bepalen: dat Engeland, op de wijze waarop het ten huidigen dage geregeerd wordt, eene omwenteling te gemoet ging. En ziet, daar is eensklaps het sein gegeven; en dit sein was niet minder dan een aanslag op het leven der regerende koningin. Twee schoten, in ééne minuut, door denzelfden persoon, en dat op een zoo doorluchtig, in vroegere dagen zelfs nooit dan met den diepsten eerbied genoemd, nooit dan met de eerbiedigste houding aanschouwd personaadje; voorzeker, om zulk een aanslag te doen, om bij het missen van een eerste schot een tweede te beproeven, moet men al ver gevorderd zijn op de baan der ondeugd. Maar in een tijd, waarin zoo van der jeugd af het beginsel van gelijkheid van alle rangen en standen wordt voorgepredikt; 't welk gelijk wordt geacht met het leerbegrip der omwentelingszucht: de gelijkheid van alle menschen, — in een tijd, waarin van der jeugd af aan alle achting en eerbied voor de bekleeders van hooge staatsbedieningen en voor alles wat hooger geplaatst is, als beuzeling en dwaasheid wordt uitgekreten; — in een tijd, waarin de belangen der maatschappij slechts beschouwd worden met eigenbelangzoekend gevoel; — in een tijd, waarin de uiterlijke godsdienst zoo weinig wordt in acht genomen, en waar de inwendige godsdienstigheid des harten zoo luttel wordt betracht, — in zulk een tijd is het niet te bevreemden, dat onverlaten beraadslagen om het vaderland 't onderst boven te keeren, en de misdadige hand uit te strekken, om de souvereinen des lands naar het leven te staan. Het *Jeugdige Engeland* treedt in het voetspoor van het *Jeugdige Frankrijk*; en men onderzoeke de voorschriften van het *Jeugdige Duitschland*, van het *Jeugdige Italie* en van verdere vertakkingen van dien aard, en dan vrage men niet meer, of men zich nog moet verwonderen over de stoutheid dier ongelukkige, maar tevens misdadige burgers; alle bevreemding toch moet daar ophouden, waar men ziet door welke verderfelijke beginselen die menschen hun ziel en hart verpest hebben. — Doch het is niet minder waar, dat de regering des lands zelve aanleiding heeft gegeven, tot het op het dwaalspoor brengen van eene ligt ontvlambare en verleidelijke jeugd. Of zou dat gedurig toegeeinzen voor de eischen van eenen onruststokenden O'Connell; zouden die gedurige inwilligingen aan zijne vorderingen; zonder de bescherming, welke die man van het ministerie erlangt, de menigte niet moeten doen gelooven, dat men slechts heeft te willen, om te bekomen hetgeen men wenscht; en staan dan niet alle middelen ten dienste van elken ondernemenden geest, en vergoelijkt niet een gelukkige uitkomst het gebruik van verkeerde en slechte middelen? Wat heeft het geheele ministerie al niet moeten verduren, sedert zij O'Connell's zijde heeft gekozen; en hoe dikwijls is deszelfs bestaan niet geschraagd door den steun van dien man en van zijnen onrustigen staart, zoo als men zijne aanhangers noemt! Gaarne geven wij toe, dat er hervormingen in Groot-Brittannie noodig zijn; maar zij moesten niet door oproerige taal geëischt, en daarop verleend worden. Doch het laat zich voorzien, dat die groote natie, welke zich nooit heeft ontzien, om uit naijver en handelsbelang, in andere rijken het vuur van twist en tweedragt aan te blazen, welke zich nooit te groot heeft geacht, om zich te verrijken met het ontroofde aan minder magtige staten, en zich het regt toeschrijft om de wereld te gebieden, omdat zij eene groote zeemagt heeft, en alles wil doen buigen voor hetgeen haar belang vordert — zooals thans de koning van *Napels* en de keizer van *China* ondervinden, en ook wij daarvan nog de smartelijkste herinneringen hebben, — het laat zich voorzien, zeggen wij, dat het magtige Groot-Brittannie eens de wedervergelding zal ontvangen van 't geen het andere staten deed ondergaan. Opmerkelijk is het echter, dat hier het kwaad uit eigen boezem voortkomt, en dat de eerste uitbarsting van het kwaad een diep geworteld verderf kenbaar maakt.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

FRANKRIJK. — De fransche Akademie heeft voor den prijs in de welsprekendheid, in 1842 uit te reiken, de lofrede op PASCAL opgegeven. — In het begin dezer maand heeft de fransche Akademie weder een harer leden verloren, de heer N. LEMERCIER, in zeventigjarigen ouderdom overleden. Onder zijnen letterkundigen arbeid moet vooral

zijn treurspel *Agamemnon*, 't welk in der tijd vele opgang maakte genoemd worden. Hij was sedert 1810 lid der Akademie. — De geleerde wereld heeft nog een ander verlies geleden, door het overlijden op den 20sten dezer te *Parijs*, van den heer P. C. F. Daunou, pair van *Frankrijk*, lid van het Instituut, vaste secretaris der Akademie van Opschriften en fraaije Letteren, algemeen bewaarder der Rijks-archieven en een der redacteurs van het *Journal des savans*. Hij bereikte den ouderdom van ruim 69 jaren. Tot in de laatste oogenblikken van zijn leven was hij nog werkzaam. Weinige dagen vóór zijn dood werd door hem het eerste exemplaar van het 20ste deel der fransche Geschiedschrijvers, waarvan hij in de vorige week de laatste proeven had nagezien, aan de Akademie van Opschriften en fraaije Letteren toegezonden. Behalve talrijke geschriften over het gouvernement en het onderwijs, in zijne afwisselende levensbetrekkingen geschreven, heeft men van hem de volgende werken: *Commentaires sur Boileau; — Mémoire sur l'étendue et les limites de la puissance paternelle; — Analyse des opinions sur l'imprimerie*, de voortzetting van de *Histoire de Pologne*; — *Essai historique sur la puissance temporelle des papes; — Dictionnaire des anonymes*, enz. — Dezer dagen is ook te *Parijs* overleden de beroemde bloemschilder Redouté, in den ouderdom van een en tachtig jaren; vooral bekend door zijne prachtuitgaven van bloemwerken.

Nederlanden. — Op den 23sten der vorige maand Mei hield de Hollandsche maatschappij der Wetenschappen te *Haarlem* hare acht en tachtigste jaarlijksche algemeene vergadering, onder voorzitting van den president directeur, Jhr. W. P. Banaart van Bergen, die de vergadering opende met vermelding van die leden der maatschappij, welke in het laatstvorige jaar zijn overleden. Vervolgens deed de secretaris verslag van hetgeen, bij de maatschappij, ter beantwoording van uitgeschreven prijsvragen, sedert de laatste algemeene vergadering van 1839, was ingekomen. Hieruit bleek, dat op zeer vele vragen antwoorden zijn ingekomen; maar dat alleen het antwoord op de vraag: *Hoe verre kent men thans de geschiedenis der trekvisschen, bijzonderlijk van diegenen, die tot spijze of ander nuttig gebruik gevangen worden*, der bekrooning is waardig gekeurd. Bij de opening van het naambiljet bleek schrijver van deze verhandeling te zijn de heer Marcel de Serres, hoogleeraar te *Montpellier*, ridder van het legioen van eer, enz. Deze verhandeling zal mitsdien in de werken der Maatschappij worden opgenomen. Voorts is het programma met zestien nieuwe vragen vermeerderd, en tot directeur verkoren Mr. D. J. van Ewyck, staatsraad, gouverneur van *Noord-Holland*, te *Haarlem*; hebbende geene benoeming van nieuwe leden plaats gehad. — Op den 18den dezer heeft te Lisse de algemeene vergadering plaats gehad van de maatschappij der Nederlandsche letterkunde, te *Leyden*. De hoogleeraar M. Siegenbeek, als voorzitter, opende de vergadering met eene aanspraak, in welke de verdiensten der in het afgeloopen jaar gestorven leden met waardigheid werden herdacht. Als prijsopgave om voor of op den 1sten Januarij 1842 te worden beantwoord, is verkozen de vraag: *Welken invloed heeft de koophandel der Nederlanden gehad op den staat des Lands, de denkwijs, zeden en taal der Ingezetenen?* Tot leden der Maatschappij zijn benoemd de heeren J. F. Karnd, rector te Medemblik, [illegible] man, hoogleeraar te *Utrecht*, Mr. F. A. van Hall, advokaat te *Amsterdam*, Mr. J. van Hall, hoogleeraar te *Amsterdam*, Mr. W. H. Cost Jordens, Curator van het Athenaeum te *Deventer*, Jhr. Mr. J. de Bosch Kemper, substituut van den officier bij de criminele Regtbank te *Amsterdam*; Mr. H. J. Koenen, advokaat te *Amsterdam*; Mr. C. van Marle, inspecteur te *Utrecht*; Mr. J. J. Nepveu, substituut-griffier van het provinciaal geregtshof te *Utrecht*; Jhr. F. A. van Rappard, referendaris bij het departement van oorlog te *'s Gravenhage*; Mr. L. A. J. W. baron Sloet tot Oldhuis, regter-plaatsvervanger te *Zutphen*, en Mr. J. P. van Walré, lid der regtbank te *Amsterdam*.

BEKENDMAKING.

Op ZONDAG den 21. dezer, is op den Straatweg, tusschen *Oosterhout* en de Barrière te *Teteringen*, VERLOREN, een GOUDEN HALSKETTING met een TONNETJE, toebehoorende aan de Huisvrouw van A. AARTS Jz. te *Geertruidenberg*. Die dezelve terugbezorgt zal eene Belooning van *vijf gulden* ontvangen. Hij verzoekt inmiddels de Goudsmeden bij voorkoming hierop opmerkzaam te zijn.

Geertruidenberg, 22 Junij 1840.

A. AARTS, Jz.

*** Het BESTUUR der MAATSCHAPPIJ tot INVOERING der ZIJDETEELT in *Noord-Braband*, maakt bij deze bekend, dat even eens als in het vorige jaar, het *opvoeden* van ZIJDEWORMEN thans op het Hoofd-Etablissement te *St. Michiels-Gestel* wederom in volle werking en voor ieder belangstellenden elken dag, Zon- en Feestdagen uitgezonderd, van heden af te zien zal zijn, terwijl het *inspinnen* derzelve het bezienswaardigste tijdstip der *opvoeding*) in het laatst dezer en in de eerste dagen der volgende maand Julij aanstaande plaats zal hebben.

St. Michiels-Gestel, den 18. Junij 1840.

Namens het Bestuur voornoemd,
De Directeur,
H. BERAIL.

*** Het BESTUUR der MAATSCHAPPIJ tot INVOERING der ZIJDETEELT in *Noord-Braband*, roept op en noodigt bij deze uit alle de Deelgenooten dezer Maatschappij tot het bijwonen der bij Art. 16 van de Statuten bepaalde *Algemeene Vergadering*, welke Vergadering zal plaats hebben op Maandag den 6. Julij 1840, des voormiddags ten 11 ure, aan het Hoofd-Etablissement der Maatschappij te *St. Michiels-Gestel*.

St. Michiels-Gestel, den 20. Junij 1840.

BEKENDMAKING.

Mr. F. R. VAN NAERSSEN, Notaris te *Breda*, zal, op den 30. Junij 1840 des avonds ten 7 ure ten Koffijhuize van PEEBERGH, in *het Schippershuis* aan de Haven te *Breda*, aan den meestbiedenden finaal Verkoopen:

1. Koop. Een Hecht, Sterk en Weldoortimmerd HEEREN-HUIS, STALLING, KOETSHUIS, zeer grooten TUIN, PLEIN en ERF. Staande en gelegen te *Breda* aan de noordzijde van de Boschstraat, kadastraal bekend onder sectie B., N°. 217 en 218 ter grootte van 19 Roeden, 60 Ellen.

Aan te vaarden in gebruik, de TUIN met 1o. Maart, 1842, en de HUIZINGE met 1o. Mei daaraanvolgende, als tot dien tijd verhuurd voor *f* 460,— 's jaars.

2. Koop. Een HUISJE of WONING, staande en gelegen te *Breda* in *de Raapsteeg* of zoogenaamde *Duivelshoek*, op de Boschstraat te *Breda*, kadastraal ingedeeld onder sectie B, N°. 212, ter grootte van 33 Ellen.

Aan te vaarden bij de betaling der Koopsom als zijnde met de week verhuurd voor *f* 0,40.

Mr. F. R. VAN NAERSSEN, Notaris te *Breda*, zal, op den 1. Julij 1840 des avonds ten 7 ure in het *Nederlandsch Koffijhuis*, bij J. VAN DEN BRINK, te *Breda*, aan den meestbiedenden finaal Verkoopen:

Eenen geheel nieuw in STEEN gebouwden GRAAN- en SCHORS-WIND-MOLEN, met alle gaande en staande Gereedschappen en verdere toebehoortens van dien, benevens een stuk LAND, waarop gemelden MOLEN is gebouwd; groot 21 Roeden en 20 Ellen, gelegen aan den Steenweg onder *'s Princenhage*, op den weg naar *Etten*.

Aan te vaarden in gebruik met 1°. November 1840.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

Algemeene Nederlandsche Maatschappij
ter Begunstiging van de Volksvlijt.
KANTOOR ROZENDAAL.

OPENBARE VERPACHTING EENER

BOUWHOEVE.

De Ontvanger der Domeinen van de Algemeene Nederlandsche Maatschappij ter Begunstiging van de Volksvlijt te *Rozendaal*, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd door Zijne Excellentie den Heere Minister van Staat, belast ad interim met het Bestuur der Financien, op Woensdag den 1. Julij 1840, des voormiddags ten 10 ure, ten Huize van JAN HERSELMAN in het *Groot Schippershuis* te *Dintelsoord*, ten overstaan van den Heer G. C. STRUYK VAN BERGEN, Notaris, residerende aldaar, in het openbaar aan den meest en gunoegbiedenden Verpachten, voor eene termijn van *zeven* jaren, ingaande met Stoppeltijd en 11 November 1840, en primo Mei 1841 en zullende eindigen op gelijke tijden van de jaren 1847 en 1848.

De EERSTE BOUWHOEVE in den *Konings-oord-Polder*, onder de Gemeente *Dintelsoord*, met de daarbij behoorende LANDERIJEN en DIJKWEIDE, te zamen groot 54 Bunders, 82 Roeden, 16 Ellen, zoo als dezelve thans in Pacht is bij JOHANNES QUIST.

De Ontvanger voornoemd,
P. SIX.

Rozendaal, den 23. Junij 1840.

Er wordt aan het geëerde Publiek bekend gemaakt, dat de *POSTWAGEN-DIENST* van P. M. LEERENTVELT en COMP., tusschen *Breda* en *Utrecht* zijnen Dienst heeft begonnen met TWEE PAARDEN. Zijn Kantoor te *Breda* heeft bij verandering en rijdt nu af bij de Erven C. VERMUNT, in *de Zwaan*, op de Boschstraat.

De Ondernemers,
P. M. LEERENTVELT en COMP.

Te Breda, bij BROESE & COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.